

Jaarthema 2014-2015

Tussen de Stilte en het Woord

deel 1

Parochie z. Titus Brandsma

Tussen de Stilte en het Woord is het nieuwe jaarthema voor de komende twee jaar. Het jaarthema is een van de activiteiten van de parochie z.Titus Brandsma. Het is een spirituele handreiking naar alle parochianen.

In onze grote parochie kunnen wij binnen het jaarthema meer realiseren dan op kleine schaal ooit mogelijk zou zijn geweest.

Voor u ligt het jaarthemaboekje met teksten en mijmeringen rondom het gekozen thema. Op de middelste pagina's staat het jaarprogramma.

Een boekje dus, speciaal voor u. Ook in uw kerk liggen de boekjes m.i.v. de startviering klaar. Mocht dat onverhoopt niet zo zijn; vraag er dan om bij uw secretariaat. Wij nodigen u van harte uit aan één of meer activiteiten mee te doen, U samen met anderen te verdiepen in vragen rond Bijbel, kerk, cultuur, maatschappij en samenleving. Deze uitnodiging geldt voor iedere parochiaan van de z.Titus Brandsmaparochie. U vindt steeds de laatste updates rondom het Jaarthema op de website www.ztitusb.nl

De meeste activiteiten zijn gratis, maar vanwege omvang en de achterliggende kosten wordt voor een aantal activiteiten een bijdrage gevraagd.

Heeft u belangstelling voor een onderdeel? Graag even opgeven!

Wij hopen op een mooi seizoen. Wij zien er naar uit om veel parochianen te ontmoeten.

Informatie en/of aanmelding:

telefoon: 0318 645831 (18.00-19.30 uur)

via email: ettema.konijn@hetnet.nl

Per email: vermeld a.u.b. het onderwerp, aantal deelnemende personen + woonplaats en telefoonnummer.

Werkgroep Jaarthema

Tussen de stilte en het woord.

Plm. 1887 werd Annie Sullivan de gouvernante van het doofstomme meisje Helen Keller, een kleine wilde feeks met fikse woede aanvallen.

Ze probeerde tot Helen door te dringen door letters in haar hand te schrijven.

Het lukte niet om tot haar door te dringen tot het hierna vertelde moment, opgeschreven door Helen Keller zelf in een van haar boeken:

“Het gebeurde in het pomphuisje. Annie pompte water over mijn hand en bleef maar in mijn andere hand spellen: W-a-t-e-r.

Plotseling begreep ik het. Die ene vonk van begrip en inzicht! Vol van blijdschap reikte ik voortaan begerig steeds naar Annies altijd aanwezige hand, haar smekend om nieuwe woorden bij alles wat ik aanraakte.”

Helen Keller (1880-1968) bleek een wonderkind te zijn. Met Annie steeds trouw aan haar zijde, studeerde ze later af aan het Ratcliff College.

Helen Keller was schrijfster, politiek activiste en feministe.

Ze was de eerste doof-blinde mens die een graad behaalde.

uit : Wegen tot vriendschap

Langzamerhand, naarmate zijn gebed
inniger en inniger werd, had hij minder
en minder te zeggen en tenslotte zweeg
hij maar helemaal.

Hij werd stil – en wat misschien nog veel meer is dan alleen maar zwijgen –
hij werd een hóórder!

Hij had altijd gedacht dat bidden een spreken moest zijn.

Nu leerde hij: bidden is niet alleen maar zwijgen, het is
luisteren.

Zo is het dan ook: bidden is niet jezelf horen praten, maar
zóver komen, dat je zwijgt...en zolang in zwijgen volhardt, ja:
volhardt tot je God hoort.

Soren Kierkegaard

Om Stilte

Zeg maar niet te veel
het is al verstaan
achter de woorden
verdwijn jij

Luister naar de stilte
nog onverstaan
in wat onzegbaar is
woon jij

Voel de aanwezigheid
Van een ander verstaan
in wat nabij komt
weet ik
Jou

Margreet Spoelstra

God heeft het eerste woord.
Hij heeft in de beginne
Het licht doen overwinnen,
Hij spreekt nog altijd voort.
God heeft het eerste woord.
Voor wij ter wereld kwamen
riep Hij ons reeds bij name.
Zijn roep wordt nog gehoord.
God heeft het laatste woord.
Wat Hij van oudsher zeide,
Wordt aan het eind der tijden
In heel zijn rijk gehoord.
God staat aan het begin
En Hij komt aan het einde.
Zijn woord is van het zijnde
Oorsprong en doel en zin.

G.v.L. 446

Sabbat

Adempauze, leven zonder zorgen
Sterren de weg laten wijzen.
Zien, niet kijken, is een kunst.
Meer zien dan, is Geheim.
Schrijven, zonder haast,
Woorden komen vanzelf bovendrijven,
Zoals schelpen uit de zee
Weinig spreekt vanzelf.
Veel gaat verloren.
Luister, sta eens stil; Hoor

uit Tijdschrift: 'Zeven'

Het bidden van Franciscus

Franciscus had zijn overwegingen in eenzaamheid. Hij kwam graag op de bospaadjes onder de dennen. Hij zocht er ingetogenheid en bidden.
Hij zei bijna geen woord. Zijn gebed bestond niet uit formules.
Hij luisterde vooral. Hij nam er genoeg mee, daar te zijn en aandachtig te zijn.
Zo bracht hij lange uren van wachten door, terwijl hij lette op het minste verroeren van de wezens en de dingen rondom hem, gereed om er het teken van een Aanwezigheid in te ontdekken. De zang van een vogel, het ruisen der bladeren, de halsbrekerij van een eekhoorn, ja, ook de trage stille groei van het leven.
Sprak dat alles geen geheime, goddelijke taal?

Eloi Leclerc

Diep binnenin iedere ziel is puurheid van geest.
Neem de tijd om ernaar te zoeken tot je haar gevonden hebt
en laat haar dan naar buiten komen.

Anoniem

Thuiskomen in de stilte

Vaak hebben mensen een dubbel gevoel bij alleen zijn. Aan de ene kant verlangen ze naar de rust van de stilte, aan de andere kant komt het er maar niet van en is er zelfs een vrees om de stilte te zoeken. Het is een moment dat je met jezelf alleen bent, en dat kan ook onwennig en confronterend zijn.

In de Oosterse traditie wordt het opzoeken van de stilte wel vergeleken met het kijken in een veelgebruikte waterput. Bij een eerste blik in de waterput zie je vooral troebel water. Er beweegt van alles aan de oppervlakte, het water is nog niet stil. Je kunt het vergelijken met de onrust van gedachtes en emoties die de overhand hebben. Het eerste moment dat je het stil laat worden, ervaar je de gehechtheid aan activiteiten en impulsen van buitenaf. De trekkracht daarvan en de verleiding om je mee te laten voeren door de 'reuring en deining' van het leven. Je geest bestookt je met redenen waarom het toch echt beter is om weer in actie te komen. Maar wanneer je niet toegeeft aan die trekkracht en in de stilte blijft, zal je geest meer tot rust komen. Het wateroppervlak in de waterput wordt kalmer en het beeld van wat je ziet verandert.

Langzaam verschijnen dan, in de vorm van je hoofd, je haren, je neus en je kaaklijn, de contouren van je eigen gezicht; de herkenning van je spiegelbeeld. Dat staat voor het besef van je (uiterlijke) patronen en gehechtheden die je leven in hun greep houden. Nadat de strubbelingen tot rust zijn gekomen, krijg je een beter zicht op jezelf. Je ziet hoe je jezelf in de problemen brengt. Waar je overheen leeft en hoe je je aanpast aan je omgeving; wat ondergesneeuwd raakt in de dagelijkse gang van zaken. Je loopt er niet langer van weg. Je blijft erbij. En het water wordt een slag helderder. Je komt bij jezelf uit en ervaart wat je echt nodig hebt in je leven. Welke keuzes je wilt maken, waar je voor wilt gaan. Zo krijg je in de stilte contact met je verlangens, je wensen, je inspiratie en ideeën.

Uit: Tot besluit, ITIP, school voor leven en werk, Magazine najaar 2014

'Stilte is de moeder van alle creativiteit!

Stilte is de moeder van schoonheid en liefde.

Intuïtie, vindingrijkheid, poëzie;

alles komt voort uit stilte `.

Sri Sri Ravi Shankar

Ochtendmeditatie

Stil wil ik worden,
in uw liefdesstroom wil ik gaan staan
open en ontvankelijk,
opdat ik de liefde kan weerschijnen,
die tot mij komt en in mij opbloeit.
Stil wil ik worden
opdat ik in de stilte uw stem kan horen
en in de leegte kan zien
wat u als richtinggevend beeld mij schenkt.
Stil wil ik worden
loskomen van mijzelf,
mezelf vergeten,
opdat mijn aandacht zich kan richten op U.
Wilt U de kracht zijn, die mij helpt om stil te worden.
Laat uw kracht mij ruimhartig maken,
zodat ik mezelf vergeet.
En laat mij voorbij het denken,
de heilige stilte vinden,
waar uw liefdesstroom mij vinden kan,
mij kan raken en omhullen
en in mij vloeien.

Anoniem

Woordeloos gebed

God, alleen vanuit het stil worden
Kan ik met U spreken.
Ik moet geen moeite doen
U iets te zeggen.

Misschien dat ik niets-zeggend
Méér bij U ben, dan wanneer
Ik mij verpak in mooie woorden.

Anoniem

Ik kon niet zeggen wat ik voelde,
ik heb het ook niet uitgelegd.
Maar toch wist je wat ik voelde,
de stilte had het al gezegd.
Als ik je kuste of griede,
in blijheid of in droefenis.
De liefde is pas echte liefde,
als stilte taal geworden is.

Onbekend

Ik word aanvaard door God zoals ik ben:
Zoals ik ben en niet zoals ik zou moeten zijn.
Dat laatste zou een lege boodschap betekenen
Omdat ik nooit ben zoals ik zou moeten zijn.
Ik weet dat mijn levenspad
In werkelijkheid niet recht is.
Dat is de droom van ieder mens:
Dat ik eens iemand mag ontmoeten
Bij wie ik werkelijk kan uitpraten,
Die mij en mijn woorden begrijpt,
Die kan luisteren ook naar wat niet gezegd wordt
En die mij werkelijk aanvaardt.
God is de vervulling van deze droom.   *Piet van Breemen SJ*

Van binnen uit

Wat ten diepste door het woord kan worden uitgedrukt, dat moet van binnen uit komen.
Dat moet van binnen uit gestalte krijgen.
Het kan niet van buiten af binnenkomen, maar moet van binnenuit naar buiten komen.
In wezen leeft het in het diepst van de ziel.
Daar ligt het allemaal voor jou al besloten, daar in het binnenste is haar leven en aspiratie, haar beste en hoogste.
Waarom je daarvan niets merkt?
Omdat je daar je intrek (nog) niet hebt genomen.

Meester Eckhart (1260- 1328)

Geduldig vertrouwen

Heb vertrouwen in het langzame werk van God.
We zijn snel ongeduldig met alles,
we willen zonder uitstel ons doel bereiken.
We zouden graag de tussenliggende stappen overslaan.
We zijn altijd ongeduldig op weg naar iets.
Het onbekende, iets nieuws.
Toch is de wet van de vooruitgang dat je pas iets bereikt als
je alle tussenliggende, soms onzekere, stappen neemt, en
dat kunnen er vele zijn.

En zo denk ik dat het ook met jou gaat.
Je ideeën nemen stapsgewijs vaste vorm aan, laat ze groeien,
Laat ze langzaam vorm krijgen.
Neem geen overhaaste stappen opdat je vandaag al degene
bent die je morgen zou willen zijn.
Laat de genade en omstandigheden je de weg wijzen.

Alleen God kan je vertellen wat deze nieuwe geest,
die je langzaam vormt,
met je doet.
Schenk God het vertrouwen dat het zijn hand is die
je hierbij leidt. Accepteer het gevoel van onzekerheid
en onvolmaaktheid. *Pierre Teilhard de Chardin SJ*

Dit ene weten wij
en aan dit één
houden wij ons vast in duistere uren:
er is een Woord, dat eeuwiglijk zal duren,
en wie 't verstaat,
die is niet meer alleen.

Zo verwoordde *Henriëtte Roland Holst* ooit haar gelovig vertrouwen.

Om vrede

Veel te laat heb ik jou lief gekregen.
Schoonheid, wat ben je oud wat ben je nieuw
Veel te laat heb ik je lief gekregen.

Binnen in mij was je, ik was buiten
en ik zocht jou als een ziende blinde
buiten mij, en uitgestort als water
liep ik van jou weg en liep verloren
tussen zoveel schoonheid die niet jij is.

Toen heb jij geroepen en geschreeuwd,
door mijn doofheid ben jij heen gebroken.
Oogverblindend ben jij opgedaagd
om mijn blindheid op de vlucht te jagen.
Geuren deed jij en ik haalde adem,
nog snak ik naar adem en naar jou.

Proeven deed ik jou en sindsdien dorst ik,
honger ik naar jou.
Mij, lichtgeraakte,
heb jij doen ontbranden. En nu brand ik
lichterlaaie naar jou toe, om vrede.

Augustinus (vertaling Huub Oosterhuis)

De hemel is te weids en vaal
om met mijn zielsogen te doorgronden.
Geef me één druppel regen
die de betonnen vloer laat glanzen.
Geef me één straal licht
die laat zien wat de bliksem wil
Zeg me één woord
en je opent deze deur
waardoor de nacht naar huis kan gaan.

Fragment uit het gedicht 'voor mijn vrouw' van *Liu Xiaobo*, dat
hij op 31 januari 1997 schreef.
Hij zat toen gevangen in een kamp voor 'heropvoeding door arbeid'.

Dichtersplicht II

Als jij op deze ochtend
mijn woorden niet kunt horen, verstoord
door de dagelijkse dingen
opgesloten in huis in werk of in jezelf,
dan sta ik je bij zonder iets te zeggen
en kom door het gesloten slot,
pak ik vast wat rond zingt:
die extra verdieping tussen de planeten
de rotsen tussen de sterren
de stilte die in sterkte lonkt en leeft.

En ik ben er voor jou
met het woord dat ik oppik
uit het fluisteren van de wind
die ik met volle teugen inadem.
Ik weet dan waar je bent
verdrietig en in jezelf besloten;
voor jou ben ik die verdwaalde vreemde golf
die door het open raam naar binnen komt.
Ik weet dat je me hoort
en wat je vraagt.

Als jij op deze ochtend
toch wel die woorden wilt horen,
dan zal ik de schitterende echo's
van het licht doorgeven zonder iets te zeggen,
doorbreek ik het zwijgen van de nacht
en de stilte van de storm
fluister ik het zout van de aarde
en schater ik de roep van de vogels
Zo laat ik voor jou
met vrijheid en liefde antwoorden
en maak open je gedicht en gesloten je hart

Vrij vertaald naar "*Deber del poeta*", Pablo Neruda Astrid 2010, 2014

Programma 2014-2015 Parochie z. Titus Brandsma

Jaarthema: "Tussen de stilte en het woord"

Augustus: - Vijfde zondag 31 augustus 10.00 uur Titus Brandsma-startviering in Wageningen met het jaarthema als leidraad bij de opening van het seizoen.

- Na de viering is aansluitend een "Nazomerwandeling" o.l.v. Henk Koop

September: - Startmaand met uitgifte van de jaarthemaboekjes.

Oktober: - 2-3-4-5 oktober meerdaagse Pelgrimstocht naar Handel (N. Br)
- 10-11-12 oktober Bezinningsweekend in Koningsoord door Pastor Hans Lammers. Voor dit weekend wordt een eigen bijdrage gevraagd van €100.- (Opgeven a.u.b.!))

November: - Donderdag 6 november "Mediteren vanuit de Christelijke Traditie met aansluitend meditatief Bijbellezen en een stiltemeditatie met mantra door Frans Marcus en Rose Blommers-Schlösser van de meditatiegroep Rhenen.

Aanvang 20.00 uur in Veenendaal, inloop vanaf 19.30 uur. (Opgeven a.u.b.!))

- Dinsdagochtend 4, 11 en 18 november van 9.30 uur-11.30 uur Bijbelcursus voor dummies door pastor Guido Dieteren in Wageningen. (Opgeven a.u.b.!))

- Zondag 30 november: 10.00 uur vijfde zondag Titus Brandsmaviering in Wageningen.

December: - Donderdag 4 en 11 december en woensdag 17 december van 14.00 tot 16.00 uur (inloop vanaf 13.30 uur) Dansend naar Kerst. Sacrale en meditatieve dans in de Verrijzeniszaal in Wageningen. Eigen bijdrage van €10.- (Opgeven a.u.b.!))

2015

Januari: Filmcyclus.

- Vrijdagavond 30-01 Renkum 19.30 uur (inloop 19.00 uur)

- Vrijdagavond 7-02 Veenendaal 19.30 uur (inloop 19.00 uur)

- Vrijdagavond 13-02 Bennekom 19.30 uur (inloop 19.00 uur)

De films worden ingeleid en nabesproken door pastor Ben Piepers.
Nadere informatie volgt nog.

Februari: - Donderdag 5 februari 14.30 uur te Oosterbeek. Interactieve lezing rondom dierbare, meegebrachte spullen door pastor Guido Dieteren. (Opgeven a.u.b.!)

- Dinsdag 24 februari 14.00 -16.00 uur te Doorwerth Stille-ervaring met Eduard Scholten Linde (Opgeven a.u.b.!)

Maart: - Dinsdag 3 maart 10.00 uur - 12.00 uur in Ede

- Dinsdag 3 maart 20.00 uur - 22.00 uur in Heesum.

Bezinning rond kunstvoorwerp: kijken - meditatief - uitwisseling door pastor Ben Piepers. Beide keren 10 deelnemers. (Opgeven a.u.b.!)

- Zondag 8 maart: Midvastenwandeling in Ede (Opgeven a.u.b.!)
- Zaterdag 14 maart: Kindermusical. Nadere informatie volgt.
- Zondag 22 maart: 10.00 uur Titus Brandsmavering in Wageningen.

April: - Dinsdag 7 - 14 en 21 april van 9.30 uur - 11.30 uur. Bijbelcursus voor dummies, door pastor Guido Dieteren in Bennekom. (Opgeven a.u.b.!)

Mei: - Zaterdag 30 mei Meezingdag in Wageningen. Lieder van Huub Oosterhuis instuderen en uitvoeren als ad hoc "Titus Brandsmakoor".

Eigen bijdrage € 10,- Nadere informatie volgt. (Opgeven a.u.b.!)

- Zondag 31 mei: 10.00 uur vijfde zondag Titus Brandsmavering in Wageningen

Juni: - Zondag 7 juni Tituswandeling in Nijmegen. Nadere informatie volgt. (Opgeven a.u.b.!)

Voor alle activiteiten geldt dat men zich moet opgeven, behalve voor de filmavonden.

Aanmelden kan per email bij: ettema.konijn@hetnet.nl

Vermeld a.u.b. het onderwerp, aantal deelnemende personen, woonplaats en telefoonnummer. Als een bijdrage gevraagd wordt, geldt de betaling als aanmelding!

De geur van de bloem

De leerlingen raakten met elkaar in gesprek

Over de bekende uitspraak van Lao-Tse:

“Hij die weet spreekt niet; hij die spreekt weet niet”.

Toen de meester de klas in kwam, vroegen ze hem wat deze woorden precies betekenden. De meester zei: “Wie van jullie kent de geur van een roos?”

Die kenden ze allemaal. Toen zei de meester: “Vertel mij die geur in woorden!”

Allen zwegen ze.

Uit: Zinnigeverhalen.nl

Huis om stil te zijn

Uit straten ronkend en rumoerig
heb ik een weg, een plek gezocht;
Ik vond, het hart beklemd en roerig,
een huis gebouwd uit ademtucht.

Uit woordenvloed ben ik gekomen
genaderd tot de bron van rust;
Niet om er zomaar weg te dromen
maar stil te zijn naar hartelust.

Hier klinkt de taal niet angstaanjagend
en daal ik tot mijn wezen in,
in stilte, die bevrijdt, ontwapent,
een stem, die spreekt van dieper zin.

Het veilig masker mag doormidden,
Ik toon mezelf een waar gezicht,
terwijl – geopend – handen bidden:
ontvangend, weerloos, vederlicht.

Ik voel mij als herdacht, herboren –
het eelt, de ziel opnieuw doorbloedt;
Ik ga, weer mens als ooit tevoren,
de wereld anders tegemoet.

Eppie Dam – Jorwert

Pasen

Laatst zei een kind tot mij:
Wat Jezus deed
is doorgewoont-
opstaan
doe ik elke dag.

Opstaan doen wij elke dag:
opstaan uit de slaap
opstaan om te leven
een nieuwe dag.

'Sta op, neem je bed op en loop'
zei Jezus tegen een lamme;
en hij stond op
uit verlamming
uit lam-lendigheid
en kwam tot leven.

'Jongen, ik zeg je: sta op'
zei Jezus
tegen een dode jongen uit Naïn
op weg naar het graf;
en hij verliet de dood
en stond op
tot nieuw leven.

'Sta op en leef!'
een blijde boodschap
voor elke dag.
Sta op
en verlaat
wat lam-lendig en dood maakt
en kom tot leven-
nieuw leven –
echt leven.

Onbekend

De stilte betekent soms zwijgen. Maar de stilte betekent altijd luisteren.

Madeleine Delbrel

Geef eens ruimte aan de stilte

Ken jij ze ook?

De mensen die de hele dag de radio of TV hebben aanstaan.

Ze horen het wel, maar luisteren meestal niet.

Als je hen vraagt de radio of TV zachter te zetten of uit te laten, hoor je vaak: "Ja maar, dan is het zo akelig stil, en daar kan ik niet tegen".

Ik krijg steeds meer behoefte aan stilte. Soms zoek ik ook bewust die stilte op, door in het bos of over de hei te fietsen of te wandelen.

'Stilte' heeft vele geluiden. In een bos hoor je de wind, de vogels, of een oude boom die kraakt bij elk zuchtje wind.

Heerlijk om zo te zwerven en je gedachten de vrije loop te laten.

Het is ruimte geven aan de stilte, omdat die ons zoveel zegt. ....

God laat zich kennen in de stilte.

Stilte is een kostbare schat, die niet verloren mag gaan.

Ik ervaar het als heilzaam om die kracht van de stilte op me te laten inwerken. Ik merk dat je de STILTE aan het WOORD kunt laten.

Heleen/ in 'Jonge kerk'.

26 letters

Schrijven maakt mij gelukkig. Ik hou van letters. Het wonder van die 26 letters. Wat miljoenen mensen al honderden jaren doen, is die paar letters steeds maar weer anders rangschikken. Het is toch eigenlijk een groot wonder dat gegoochel met die letters door de eeuwen heen nog nooit exact hetzelfde heeft opgeleverd.

Elk boek, elk gedicht, elke brief is weer anders. Ongelooflijk toch?

Verraad en eeuwige trouw is vastgelegd door een paar lettertjes in een bepaalde volgorde te zetten. De dood wordt aangekondigd met die teken-tjes, maar in een andere volgorde zijn diezelfde teken-tjes de aankondiging van leven. Beweging is prachtig, kleur is mooi, maar taal is toch het allermooiste.

Maria Goos

In de stilte

is er plaats

dat elk zoeken

overbodig maakt

Th. E.

Ik heb een boek, of liever: een boek heeft mij. Dat boek met zijn woorden over recht en vrede en alle dingen nieuw.

En, ik herken ze in elkaar, dat boek in die mensen, die mensen in dat boek - ik herken dezelfde grote liefde.

Ik zie en lees hetzelfde geloof, dezelfde intuïtie: dat wij niet voor de afgrond zijn gemaakt. Zoals gezongen wordt in psalm 16.

*Gelezen heb ik wat geschreven staat,
mij toevertrouwd aan onbewezen woorden:
niet voor de afgrond hebt Gij ons gemaakt.
Geschreven staat uw naam: Ik zal er zijn.*

Uit: 'Jij die mij ik maakt' *Huub Oosterhuis*

De tuin

Een morgen ben ik zeer vroeg opgestaan en zie de bloemen, halmen, grassen staan in een zo helder eigenaardig licht of zij daar nog niet lang alleen zo staan, maar iemand juist van hen was heengegaan, zo, als men in gezelschap binnentreedt in stilte, en weet dat er gesproken is maar niemand u wil zeggen wat het was. Het is of er een engel op dit gras getreden is en juist verdwenen is zodat nog alles luistert naar zijn tred en halmen, grassen staan nog in gebed.

J.W.F. Weremeus Buning

- Stilte is de taal van God, de taal van de overkant, van de eeuwigheid, van de achterkant van de zichtbare dingen.
- In de stilte kun je de melodie horen van het goddelijke in alles.
- Stilte is 'tijd nemen' om te luisteren naar je innerlijke kracht en zó luisteren, dat je opengaat voor wat het leven jou te bieden heeft en wat het leven van jou vraagt.
- Stilte is 'tijd nemen' voor innerlijk overleg met jezelf, met de ander, met God, het is je opnieuw oriënteren!

Gedachten van *Eduard Scholten Linde*

Letters Krassen

Fragment uit toespraak 'letters krassen' van Herman Verbeek ('96) bij presentatie van 't boek 'Letters krassen' van Herman van Kooten.

`.....En dan, die man op de berg,
in de schemer, de avond valt al:
daar, zie:
twee stenen,
twee tafels met tekens,
grote platte tafels,
tafels van vermenigvuldiging
van vermenigvuldiging van tekens,
in oren, in ogen, in harten, in volken.
Akkoorden zijn het, om op te zingen
van ter harte naar ter harte.

Maar dat weet de man nog niet,
hij staat aan het begin.

hij laat
de vingers van zijn ogen
gaan langs de ingekraste tekens,
hij leert liplezen, hij leert spellen.

Zijn wijsvinger gaat over de grote A,
wijdbeens staat daar de A
En de man roept: Adam.

En zijn vinger gaat langs een grote B
en hij voelt borsten
en een schoot,
een barstensvolle schoot
en hij roept: Vrouw.

.....

Thuisgekomen begint hij te krassen
te krassen, te krassen.
En hij ziet,
het zijn de tekens van de tafels,
ze zijn er weer,
hij tekent ze na,

de A, de B, de O.
Alle zesentwintig,
ze komen om hem heen staan.

Geboorte roept hij,
geboren
hij krast maar,
letters,
allemaal namen voor liefde
allemaal namen voor licht.

*Herman Verbeek(1936-2013) was schrijver, dichter, priester.
Jarenlang was hij politiek actief; eerst in de PPR en daarna in Groen Links.
Hij was ook Europarlementariër.
Samen met musicus Chris van Bruggen schreef hij ook teksten op oude
anglicaanse melodieën. Toen hij wist dat hij niet lang meer zou leven
schreef hij 'Toen daalde de duif'. Een autobiografie.*

Van voor de taal

Zij komt van ver, zij stamt van lang geleden, zij is nog van voor de taal. Alles is anders voor zo iemand. Die moet het bekende nog leren begrijpen. Daar waar zij vandaan komt, heerst het sprakeloze, daar hoefde zij niets duidelijk te maken. Hier, waar veel onvolmaakt is, dankzij het weten, ligt dat anders. Hier is alles kapot gedacht in kleine stukjes. Zij lijkt zoveel ouder en wijzer, van een tijd ver voor de onze, toen de gedachten leeg waren als grote bevroren meren.

Ik kijk naar ons kleine kindje, dat spiernaakt, slechts gekleed in infusen en elektroden, onder de namaakzou van de medische wetenschap ligt, de ogen gesloten. 'Is ze er? Of zijn we alleen?' Ze staat dicht bij de dood", zeg ik op goed geluk. Ze heeft de duisternis maar pas verlaten, toch? Verder weet ik het natuurlijk ook niet. Mag ik, verdomme, alsjeblijft, mag ik in haar plaats? Ach, ze kan de situatie zoveel beter aan dan wij. Ze ligt daar maar te liggen, en wij huilen, huilen. Zij niet, zij alleen als het nodig is.

Uit: "Schaduwkind" van P.F.Thomése

Diep binnenin iedere ziel is puurheid van geest.
Neem de tijd om ernaar te zoeken tot je haar gevonden hebt
en laat haar dan naar buiten komen.

Anoniem

Ontkomen

Aan de hand van het gedicht van *Ida Gerhardt* 'Ontkomen' beschrijft een kloosterling, hoe de stilte hem tot zegen is, hem vrij maakt en 'zwaarteloos', los van de zwaarte- en aantrekkingskracht van het aardse en het materiële, gelijk een vis en daarin God ontmoet als De Vis, de Ene.

Diep in de stilte binnengedaald
zoals een vis-
zoals een vis binnen het water adem haalt,
adem, dat adem en aanvang is.
Diep in de stilte – en vrij geraakt
zoals een vis-
zoals een vis zwaarteloos vaart met vinnen en staart
voelend wat water en koelte is.
Diep in de stilte éénkennig gewend
zoals een vis-
zoals een vis enkel kent zijn element:
kennend de Ene, die was en is.

In de stilte zoek ik U, God
Bent U de stilte?
Bent U stilte?
Dan bent U om mij heen
En ik ben in U.
Wonderlijk.
Goed!

Uit 'zeggen en zwijgen' oecumenisch gebedenboek voor alledag.(Meinema-Zoetermeer 2005)

"bedaren liet ik, verstillen mijn ziel
als een kind bij zijn moeder geborgen;
als dat kind zo voel ik mijn ziel"

Psalms 131

De taal van mijn hart

Kijk de zon staat aan de hemel
dit is het einde van de nacht.
Ik was verdwaald in het donker
ik vond mijn weg terug op de tast.
Vroeger was ik rijk aan woorden
ik ben verstild, ik ben veranderd.....

Stef Bos & Amanda Strydom

Het goede en het verkeerde zwijgen.

De hectische bedrijvigheid en overvloed aan woorden in onze tijd maken ziel en geest doodmoe. We praten langs elkaar heen en verwijderen ons al redenerend van de ander. Veel goede, veelbelovende bloesem komt niet tot vrucht dragen omdat wij die dood discussiëren. We moeten weer leren zwijgen, de stilte weer zoeken.. Alleen in de stilte kan ons luide mens zijn veranderen, kan onze geest weer gezond worden. Het zwijgen hoort bij woorden, zoals het inademen bij het uitademen. Het gaat dan niet om een leeg en dof zwijgen, maar om een gevulde stilte met een antenne voor het blijvende, voor dat wat boven het alledaagse uit blijft bestaan. En het verkeerde zwijgen? Dat is er wanneer we niets zeggen terwijl we zouden moeten spreken. Het verzwijgen van het goede is de grote kans voor het kwade. Heer God, leer ons op het goede moment te spreken en te zwijgen.

Uit: Om mee te beginnen van *Marie Hüsing*

er is een taal
die zich niet spreken laat,
niet schrijven laat,
alleen in het hart geschreven staat..'

Anoniem

'Stilte verlicht je levenspad.
Door niet te spreken, zie je duidelijker.'

Mahatma Gandhi

Es liegt im Stillesein
Eine wunderbare Macht
Der Klärung,
Der Reinigung,
Der Sammlung auf das Wesentliche

*Er ligt in het stil zijn
een wonderbaarlijke macht
verheldering
reiniging
een concentratie op dat, wat
wezenlijk is.*

Dietrich Bonhoeffer

Koningen I 19:9-13

Toen stond hij op, at en dronk, en gesterkt door dat voedsel liep hij veertig dagen en nachten, tot hij de berg van God, de Horeb* bereikte. Daar ging hij een grot binnen en overnachtte er. Toen kwam het woord van de heer tot hem: 'Waarom bent u hier, Elia?' Hij antwoordde: 'Omdat ik mij met al mijn ijver ingezet heb voor de heer, de God van de machten. De Israëlieten hebben uw verbond met voeten getreden, uw altaren omvergehaald en uw profeten met het zwaard gedood; ik alleen ben overgebleven en mij staan ze naar het leven.'

Maar de heer zei: 'Ga naar buiten en treed voor de heer op de berg.' Toen trok de heer voorbij. Er ging een zeer zware storm voor de heer uit die bergen deed spijten en rotsen verbrijzelde. Maar de heer was niet in de storm. Op de storm volgde een aardbeving. Maar ook in de aardbeving was de heer niet. Op de aardbeving volgde vuur. Maar ook in het vuur was de heer niet. Op het vuur volgde het suizen van een zachte bries. Zodra Elia dit hoorde, bedekte hij zijn gezicht met zijn mantel, ging naar buiten en bleef staan bij de ingang van de grot. En toen klonk er een stem die hem vroeg: 'Waarom bent u hier, Elia?'

Elk woord is
een traan
die op een blad
het licht voorbij
de pijngrens kust.

Marina San Giorgi

“Kijk naar de natuur –
bomen - bloemen – gras –
alles groeit in stilte.
Kijk naar de sterren - de maan en de zon;
hoe ze in stilte bewegen.
We hebben die stilte nodig om
bij onze ziel te geraken.”

Moeder Teresa van Calcutta

Ziekenbezoek

Mijn vader had een uur zitten zwijgen bij mijn bed.
Toen hij zijn hoed had opgezet
zei ik, nou, dit gesprek
is makkelijk te resumeren.
Nee, zei hij, nee toch niet
je moet het maar eens proberen.

Judith Herzberg

Gebed

Minder te discussiëren,
en meer te luisteren,
minder te vernielen
en meer op te bouwen,
minder gehaast te zijn
en meer rust uit te stralen,
minder onszelf te zoeken
en meer te proberen
de ander te bereiken,
minder eigenzinnig te zijn
en meer te vragen
naar hoe u wilt
dat wij zullen zijn
en moeten handelen
Amen

Uit: Om mee te beginnen van *Marie Hüsing*

De z. Titus Brandsmaparochie omvat de volgende geloofsgemeenschappen:

Maria Virgo Regina, Heelsumseweg 1, 6721 GP Bennekom
O.L. Vrouw van Lourdes, van der Molenplein 1, 6865 HA Doorwerth
Katholiek Ede, St Antonius van Padua, Stationsweg 112, 6711 PZ Ede
Sint Joseph, Kamperdijklaan 2, 6866 BR Heelsum
St. Antonius Abt, Kerkhoflaan 17, 6741 BN Lunteren
St. Bernulphus, Utrechtseweg 129, 6862 AG Oosterbeek
Onze Lieve Vrouw Ten Hemelopneming, Utrechtseweg 153, 6871 DS Renkum
St. Cunera, Gedachteniskerk, Herenstraat 82, 3911 JG Rhenen
St. Willibrord, Adriaen van Ostadelaan 54, 3904 TL Veenendaal
St. Johannes de Doper Geboorte / Verrijzenis des Heren, Bergstraat 17, 6701 AB Wageningen